

म्हशींच्या मांसामध्ये सार्कोसिस्टस कसे टाळावे ?

◆ कवचे किंवा अंशतः शिजवलेले म्हशीचे मांस आणि उत्पाद, कुत्रे व मांजरसंना खायला देऊ नये.

◆ म्हशीचे मांस अतिशीत तापमानावर ठेवले किंवा 70°C वर 15 मिनिटे शिजविल्यास मांसातील सार्कोसिस्टस नाश होतात.

म्हशीच्या मांसामध्ये सार्कोसिस्टस

म्हशीमध्ये सार्कोसिस्टसचे जीवनचक्र

कुरे व मांजर यांच्या मध्ये सार्कोसिस्टस

कुत्रे आणि मांजर यांच्या दिव्या चारा आणि पिण्याचे पाणी दूषित करू नका.

म्हशींमध्ये साकॉसिस्तोसीस

भारतात सुमारे 105 दशलक्ष म्हशी आहेत, जे जवळ जवळ जागतिक म्हशीच्या लोकसंख्येच्या निम्नपट आहे. भारताने 2013-14 दरम्यान 1.45 दशलक्ष टनांची म्हशीच्या मांसाचे निर्यात करून 26.458 करोड रुपयांची कमाई केली आहे. म्हशीच्या मांसामध्ये यरोफजीवी साकॉसिस्तसच्या उपस्थितीमुळे निर्यात बाजारात भारतीय म्हशीच्या मांसाचे मुख्य कमी होत आहे. साकॉसिस्तोसीस हे एक प्रोटोझोन रोग आहे. ज्याचे लैंगिक जीवनचक्र कुत्रे व मांजरींमध्ये आणि अलैंगिक जीवनचक्र म्हशी व गायींमध्ये पूर्ण होते. म्हशीच्या मांसामध्ये उपस्थित असणारे काही महत्वाचे साकॉसिस्तस खाली दिले आहेत.

साकॉसिस्तसचे प्रजाती
साकॉसिस्तस लेविनेन्स
साकॉसिस्तस फुसिकोर्गीस

मध्यस्थ यजमान स्नायूमध्ये साकॉसिस्तस
म्हशी
म्हशी

निश्चित यजमान विष्टेमध्ये स्पोरोसिस्तस
कुत्रा
मांजर

कुत्रे, मांजरे इत्यादी म्हशीचे कच्चे मांस किंवा अर्धवट शिजवलेले मांस खाण्यामुळे साकॉसिस्तस मध्ये उपस्थित असलेले थ्रिदिजोइड्स आतल्यामध्ये बाहेर येतात. थ्रिदिजोइड्स आतल्यावरील पृष्ठभागाच्या पेशीच्या थरात नुकसान करतात, ज्यामुळे अतिसार व जुलाब होते. म्हशींना कुत्रे व मांजरी यांच्या विष्टेपासून दूषित झालेला चारा खाल्यावर, स्पोरोसिस्तस मध्ये उपस्थित असलेले स्पोरोजोइड्स आतल्यामध्ये बाहेर येतात. स्पोरोजोइड्स आतल्यावरील पृष्ठभागाच्या पेशीमध्ये शिरतात आणि तिथून शरीराच्या सर्व स्पर्शस्थी स्नायूंकडे पसरतात. अशा प्रकारे काकडीच्या बियाण्याच्या आकाराचे साकॉसिस्तस तयार होतात आणि स्नायूंकडे दाखल होतात. प्राण्यांमुळे माणसाला होणारे रोग साकॉसिस्तस होमिनीस उपस्थित असलेल्या गुरांमध्ये कच्चे अथवा अंशतः शिजवलेले मांस खाल्यास माणसामध्ये अतिसार व जुलाब होऊ शकतो. अजूनही हे समजले नाही कि गायींच्या मांसामध्ये उपस्थित असणारे सनान गुणधर्माचे साकॉसिस्तस होमिनीस म्हशीच्या मांसामध्ये पण उपस्थित आहेत का ज्याच्यामुळे म्हशीचे अर्धवट शिजवलेले मांस खाल्यास माणसामध्ये अतिसार व जुलाब होतो.

कृपया, अधिक माहिती साठी येथे संपर्क साधा :

संचालक

आर्सीएआर - राष्ट्रीय मांस संशोधन केंद्र,

वेन्गीचेरला, पो. बॉ. नं. 19, पोस्ट बोदुपाल, हैदराबाद - 500 092

फोन : 040 - 29801672, फॅक्स : 040 - 29804259

ई-मेल nrcmeat_director@yahoo.co.in | वेब: www.nrcmeat.org.in

द्वारे तयार
डॉ. सी. रामाक्रीष्णा,
वरिष्ठ वैज्ञानिक
डॉ. एल. आर. चटलोड,
वैज्ञानिक
डॉ. एस. वैद्यनाथन,
प्रमुख वैज्ञानिक
डॉ. एम. मुथुकुमार,
वरिष्ठ वैज्ञानिक
पी. लावण्या,
शिनिअर रिसर्च फेलो
अपेडा, न्यू दिल्ली द्वारे
आर्थिक साहाय्य